

Staaffska släktmötet 2022: **Bland bryllingar och pysslingar i Jämtland**

Varför inte söka sina rötter hos brunkullan? Det var nog det vi gjorde en ruggig och blåsig dag i juni 2022. Då stod drygt 30 personer ur Staaffska släktföreningen och förundrades över den utrotningshotade orkidén i backen nedanför Sommarhagen. Vi hade just fått ett fint föredrag om Wilhelm Peterson-Berger av en guide som själv flyttat upp från Västkusten och insett att Jämtland inte är för veklingar.

Frösöblomster. Brunkullan är Jämtlands landskapsblomma. *Foto: Albert Edman*

Staaffska släkten har gjort sitt intåg i Sommarhagen.

På andra sidan Storsjön borde Oviksfjällen ha syns. Ulla Staaff, i grön jacka på bilden, hade ordnat brunkullan och Peterson-Berger som extra överraskningar i det härliga programmet. *Foto: Albert Edman*

Ibland känner också jag norrlängtan. Och förstår den bättre efter den här helgen med Staaffska släktföreningen på Persåsen i Snilleriket. Kanske är jag trots allt en Bergström med tryck på Berg. I alla fall var det väldigt mysigt att äntligen komma iväg och få träffa kusiner, kusinbarn, bryllingar, pysslingar och andra flermänningar i vår extended family.

Vals från Ukraina i Persåsens trämiljö. Till höger står två troner, specialdesignade för Hertigen av Jämtland med maka. Foto: Albert Edman

Det fanns flera höjdpunkter i programmet. För mig betydde det till exempel mycket att Sofia, Elisabeth och Kristina Elwér spelade en folkmelodi från Ukraina och påminde oss om kriget i vår närhet.

En annan riktig höjdpunkt att höra Martin Edman, kusin Matte, berätta om hur Karl Staaff lyckats avstyra ett krig efter att Norge hade brutit unionen med Sverige. Tänk om Karl Staaff hade kunnat medla mellan Ryssland och Ukraina idag.

Advokat Karl Staaff, liberal statsminister 1905-06 och 1911-14. Landskapsarkitekt Ragnhild Widgren med assistent Gunnel Bergström har skissat på en finare Karl Staaffs park i Stockholm. Foto: Gunnel Bergström, med tillstånd från Carl Eldhs ateljé

Andra länkar i en 100-årig kedja, närmare bestämt mellan Spanska sjukan och Coronapandemin, visade Gudrun Tynelius Edman, min kusin Gugga. Hon hade tagit med sig ett mycket speciellt armband, tillverkat knappar till en uniform som tillhört Sverker Bergström, Guggas morfar och min farfar. Han dog i spanskan 1919 och efterlämnade barnen Sune och Barbro, Guggas mamma, min faster.

Sverkens hustru Wera var också mycket sjuk, men hon överlevde farsoten och födde sonen Folke, några månader efter Sverkens död. Hade farmor överlevt just tack vare att hon väntade min pappa? Att Gugga misstänkte det, berörde mig djupt.

Statshydrografen Sverker Bergström dog 30 år gammal i Spanska sjukan 1919. Uniformsknapparna fick nytt liv i ett armband. Foto: Gudrun Tynelius Edman

Gudrun Edman-Tynelius och brorsan Martin Edman knöt ihop krigshot och pandemier under 1900- och 2000-talen. Foto: Albert Edman

Vi gjorde flera historiska besök. Bland annat kom vi till Sunne kyrkoruin med anor från 1100-talet. Mot ruinen lutar sig en gravhäll för våra anfäder från 1600- och 1700-talen. Jisses vad det blåste, och jisses vad vi uppskattade vår varma buss.

Staaafska gravhällen ska få en informationsskylt. Foto: Olle Martin

Hashtaggar Ruinglugg 1, 2 och 3. Foto: Gudrun Tynelius Edman.

#Hashtag Ruinglugg 4. Foto: Sofia Elwér

På Rödö kyrkogård stannade vi till vid gravstenen för prosten Pehr Staaff och hans medicinkunniga maka Johanna.

Vid Rödö kyrka vilar Pehr Staaff, 1783–1856 och hans k. maka Johanna Wagelin Staaff 1788-1856. Foto: Olle Martin

En ovanligt innehållsrik plånbok hade Jeppe Strömbeck tagit med sig. Han läste upp Gabriel Staaffs brev till "Kära Syster Ottilia!", där Gabriel hälsar från syster Elfva, nummer 11 i syskonskaran. Hon är "som vanligt glad och treflig".

Rymlig släktplånbok i Jeppe Strömbecks ägo.

Den glada och trefliga Elfva Staaff drev ett pensionat i Oviken, dit Olle, Jeppe och Gunnel for efter släkträffen.

1913-1920 drev Elfva Staaff Bugårdens pensionat i Helgebacken, Oviken.

Nu heter huset Fridsborg och är en privat bostad. De snöklädda Oviksfjällen syns faktiskt! Foto: Olle Martin

Olle tog därefter med oss till Alma Bergströms pensionat i Östersund, vilket nu är B&B.

Åren 1914-1924 drev Alma Bergström Pensionat Alma på Prästgatan 26 i Östersund. Idag kallas det Leopold Boutique Hotel. Foto: Jeppe Strömbeck

Interiören är kanske Almas? Tack för utflykten, Olle! Foto: Olle Martin

Under Staaffska släktföreningens årsmöte på Persåsen skickade Ragnhild Widgren runt en inramad teckning av ett barns ansikte. På baksidan står det ”kapt. Staaff 10mm mhg”, vilket bör vara ramaffärens notering.

Teckningen är gjord av Carl Theodor Staaff, 1816-1880 och föreställer nog något av Carl Theodors fyra barn. Det kanske är Erik, gissar Ragnhild Wdgren och efterlyser mer information.

Om kommande generationer talade senare även Leif Wikner, Persåsens grundare och träkonstnär. Han har gjort många tuppar och ägg som symboler för fertilitet.

Det är lätt att hitta till Persåsen. Titta bara efter tuppar, cirka fem mil söder om Östersund.

Foto: *Gunnel Bergström*

Med sin senaste satsning Klokare klot vill Wikner rulla över en hållbar jord till framtiden.

Leif Wikner berättar att detta träklot härstammar från en "törraskgran" som flottats många kilometer för att först utgöra en pelare i portal och sedan på grund av röta krympas till ett klokt klot i hans projekt TIMEforTELLUS.

Foto: *Mårten Wikner*

Inuti klotet bor det små hästar. Vad berättar de för saga?

Till slut: Tusen tack till er alla för en spännande och inspirerande helg som gav mersmak!
Gunnel Bergström

P.S. Att Ulla och Ragnhild avtackades efter mååånga år som ordförande respektive sekreterare, att vi besökte platsen för Trivialskolan, att vi fick se takmålningar, dopfuntar och ännu fler gravstenar får gärna någon annan berätta om.

Saknar du dig själv eller någon annan på bild? Skicka då fler foton till Olle, så kan han göra ett collage av oss som var på släktträffen 2022.